

Програма
вступного фахового випробування
з дисциплін редакторського циклу
(основи видавничої справи та редагування,
історія видавничої справи та редагування,
технічне редагування, типологія помилок,
коректура, макетування і верстка)

при вступі на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «**Спеціаліст**»
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «**Бакалавр**»

напрямок підготовки 0203 «Журналістика»
спеціальність 7.030203 «Видавнича справа та редагування»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту з редагування за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» (спеціальність «Видавнича справа і редагування») охоплює теоретичний матеріал з дисциплін редакторського циклу, а саме: основ видавничої справи та редагування, історії видавничої справи та редагування, технічного редагування, типології помилок, коректури, макетування і верстки.

Програмою також передбачено перевірити уміння і навички студентів застосовувати теоретичні знання у практичній роботі – видавничо-редакторській підготовці видань різних видів.

Зміст програми з літературного редагування

1. Основні завдання теорії видавничої діяльності і теорії редагування. Законодавство України про видавничу справу.
2. Провідні осередки рукописної справи на українських землях.
3. Утвердження друкарства як чинника кардинальних змін в організації редакційно-видавничої справи.
4. Початки україномовних друків поза етнічними землями України.
5. Концепція виникнення друкарства Івана Огієнка.
6. Видавнича діяльність Києво-Печерської лаври. Перші друки.
7. Книжкова справа в Україні перед прийняттям християнства. «Велесова книга».
8. Книжкові шедеври XI – XVI ст. Реймське Євангеліє: історія створення та побутування.
9. Прогресивні друкарські вдосконалення у ствердженні вітчизняної школи редагування і видавничої справи (XV – XVII ст.).
10. Загальна характеристика тематичного репертуару стародруків.

11. Передумови впровадження у видавничу практику рухомих літер.
12. Роль рукописного книготворення в суспільному поступі. Створення книгозбірень.
13. Біблійні книги серед народів світу. Острозька Біблія.
14. Роль Михайла Максимовича у розвитку наукової книги.
15. Видавничий рух в умовах Валувського циркуляру та Емського указу.
16. НТШ в Європі та його «Енциклопедія українознавства».
17. Завдання теорії редагування. Сфера застосування редакторських професій. Формула трьох «П».
18. Етапи видавничого процесу.
19. Методи і методики редагування.
20. Автор рукопису. Групи авторів за типом повідомлення, за майстерністю подання інформації, за обсягом тезаурусів.
21. Автор рукопису. Групи авторів за переслідуваною метою, за ступенем самостійності готування текстів та за досвідом роботи.
22. Вимоги до подання рукопису до видавництва.
23. Редакторський висновок і можливі шляхи вдосконалення авторського тексту.
24. Реципієнт. Групи реципієнтів за рівнем семантичної складності їх тезаурусів, за довільністю і мотивами сприймання, за можливістю сприймання текстів різної семантичної складності.
25. Реципієнт. Групи реципієнтів за рівнем знань структури повідомлень, за професійним рівнем.
26. Редагування як синтез операцій контролю й виправлення. Межі усунення помилок. Ступінь редагованості текстів.
27. Сучасна типологія навчальних видань та її значення у роботі редактора.
28. Лінгвістичні норми редагування. Важливість їх дотримання редактором у роботі над авторським текстом.

29. Сучасні орфографічні норми української мови і важливість їх дотримання під час редагування рукопису.
30. Важливість дотримання психолінгвістичних, етичних, юридичних та інших норм у роботі редактора над авторським текстом.
31. Визначення методів редагування. Формалізовані і неформалізовані методи редагування.
32. Класифікація методів виправлення. Метод заміни і метод вставлення.
33. Класифікація методів виправлення. Метод перероблення. Особливості його застосування.
34. Класифікація методів виправлення. Метод переставлення і метод вставлення.
35. Класифікація методів виправлення. Кон'юнктурне виправлення.
36. Класифікація методів виправлення. Метод опрацювання. Особливості його застосування.
37. Класифікація методів виправлення. Метод скорочення. Особливості його застосування.
38. Композиція рукопису. Види композиції. Характеристика композиції підручника.
39. Поняття факту в редакторській практиці. Основні вимоги у роботі з фактами. Причини виникнення фактичних помилок.
40. Перевірка фактичного матеріалу авторського тексту.
41. Вимоги, які ставляться до редактора у роботі з цифрами і цитатами.
42. Логічні основи редагування текстів. Закони логіки і їх значення у роботі редактора над авторським оригіналом. Причини виникнення логічних помилок.
43. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування наукової літератури.
44. Навчальне видання як цілісний комплекс. Принципи конструювання навчальних видань. Особливості редагування підручників.

45. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування текстів художньої літератури. Поняття підробки художнього твору.
46. Роман і його редагування. «Теоретична основа» багатослівності у романах.
47. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування текстів для дошкільнят і молодших школярів.
48. Редакторська підготовка матеріалів довідкового видання.
49. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування газет і журналів.
50. Особливості редагування перекладів. Співпраця редактора і перекладача.
51. Типологія інформаційних видань. Особливості редакторської роботи над ними.
52. Редакторський аналіз авторського оригіналу масово-політичного видання (загального чи умовного).
53. Рекламні видання, їх функції. Підготовка та редагування рекламних видань.
54. Конструкція книги. Основні елементи книги (книжковий блок і його компоненти, книжкові оправи та обкладинки, суперобкладинка).
55. Елементи службової частини видання, їх характеристика.
56. Фактори, що впливають на якість видання. Гігієнічні вимоги до видань.
57. Особливості верстання суцільних прозових текстів.
58. Особливості верстання віршованих текстів.
59. Особливості верстання драматичних текстів.
60. Коректура як навчальна дисципліна. Зв'язок коректури з іншими навчальними дисциплінами. Джерела вивчення коректури.
61. Необхідність коректурного прочитання рукопису. Умови ефективної коректури.
62. Коректурне виправлення. Види коректурного виправлення.

63. Коректурні знаки видалення і особливості їх застосування.
64. Коректурні знаки для заміни літер і особливості їх застосування.
65. Коректурні знаки для заміни слів і речень і способи їх застосування.
66. Коректурні знаки переставлення і особливості їх застосування.
67. Коректурні знаки для шрифтових виділень.
68. Коректурні знаки для виправлення технічних дефектів складання.
69. Типи і методи коректорського читання.
70. Коректурний відбиток. Види коректурних відбитків.
71. Вимоги до коректурних відбитків.
72. Видавничий рух в умовах дії Валевського циркуляру і Емського указу.
73. Видавнича діяльність товариства «Просвіта».
74. Перша половина ХХ ст. Еміграція і друковане слово.
75. Сучасні видавництва України.

Критерії оцінювання відповідей абітурієнтів

Оцінювання вступників здійснюється за 200-бальною шкалою. Вступники відповідають на питання екзаменаційного білета. Рівень відповіді і бал на екзамені залежатимуть від того, наскільки правильною, глибокою, логічно побудованою буде відповідь вступника. Екзаменаційна комісія при оцінюванні відповіді виходитиме з таких характеристик:

Рівень	К-сть балів	Характер відповіді на теоретичні питання
Низький	100-123	Вступник не усвідомлює змісту запитань, тому його відповіді не конкретні, а далекі від того, про що запитується. Крім того, низький рівень визначається ще й тоді, коли не простежується логіки викладу у відповідях вступника на поставлені запитання. Мова відповідей на запитання рясніє нелітературними формами.
Задовільний	124-149	Відповіді на питання білету мають фрагментарний характер, не системний характер. Вступник поверхово володіє знаннями; його відповіді рясніють другорядними міркуваннями, що безпосередньо не стосуються запитань білета. Крім того, вступник припускається логічних і мовних помилок.
Достатній	150-174	У відповідях на питання білету трапляються окремі неточності або помилки непринципового характеру. Вступник демонструє розуміння матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. У відповідях дотримана логіка викладу, мова відповіді літературна.
Високий	175-200	Вступник дає повні і розгорнуті відповіді на питання білету, демонструє, де необхідно, теоретичні положення прикладами. Відповіді вступника свідчать про розуміння матеріалу на рівні аналізу його закономірностей, характеризуються логікою викладу. Мова викладу літературна.

Голова фахової комісії

А.В. Висоцький